KOMISJON

KOMISJONI OTSUS,

23. jaanuar 2009,

millega luuakse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komitee

(EMPs kohaldatav tekst)

(2009/77/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

ning arvestades järgmist:

(1) Komisjon võttis niinimetatud Lamfalussy menetluse osana 6. juunil 2001 vastu otsuse 2001/527/EÜ Euroopa väärtpaberituru reguleerijate komitee loomise kohta [1] ([uus nimetus Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komitee], edaspidi tekstis „komitee"). Komitee alustas tegevust 7. juunil 2001 sõltumatu asutusena, kes analüüsib väärtpaberivaldkonna küsimusi ja annab komisjonile nendega seoses nõu.

(2) Komisjon vaatas 2007. aastal vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2005. aasta direktiivile 2005/1/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiive 73/239/EMÜ, 85/611/EMÜ, 91/675/EMÜ, 92/49/EMÜ ja 93/6/EMÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/19/EÜ, 98/78/EÜ, 2000/12/EÜ, 2001/34/EÜ, 2002/83/EÜ ja 2002/87/EÜ ning luuakse finantsteenuste komiteede uus organisatsiooniline struktuur, [2] läbi Lamfalussy menetluse ning esitas selle kohta hinnangu 20. novembri 2007. aasta teatises „Lamfalussy menetluse läbivaatamine – Järelevalve ühtsuse tugevdamine." [3]

(3) Komisjon rõhutas teatises, kui olulised on üha integreeritumal Euroopa finantsturul Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komitee, Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee ja Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Komitee (edaspidi „järelevalvekomiteed"). Komisjon leidis, et järelevalve ühtlustamiseks ja koostöö parandamiseks tuleb kehtestada kõnealuste komiteede selge tegevusraamistik.

(4) Lamfalussy menetluse tõhususe läbivaatamise käigus kutsus nõukogu üles täpsustama järelevalvekomiteede rolli ja kaaluma kõiki eri võimalusi nende komiteede tegevuse tugevdamiseks, ilma et see muudaks kehtivat institutsioonilist tasakaalu või vähendaks järelevalveametnike vastutust. [4]

(5) Euroopa Ülemkogu kutsus 13. ja 14. märtsi 2008. aasta kohtumisel üles kiiresti parandama järelevalvekomiteede toimimist. [5]

(6) Nõukogu kutsus 14. mail 2008. aastal [6] komisjoni üles läbi vaatama komisjoni otsused, millega luuakse järelevalvekomiteed, samuti tagama nende volituste ja ülesannete kooskõla ja ühtsuse ning tugevdama nende panust järelevalvealasesse koostöösse ja ühtsusesse. Nõukogu märkis, et komiteedele tuleks teha selgesõnaliselt ülesandeks edendada järelevalvealast koostööd ja ühtsust, samuti tuleks suurendada nende rolli finantsstabiilsusega seotud riskide hindamisel. Seepärast tuleks komitee rolli ja ülesannetega seoses kehtestada tõhusam õigusraamistik.

[1] EÜT L 191, 13.7.2001, lk 43.
[2] ELT L 79, 24.3.2005, lk 9.
[3] KOM(2007) 727 (lõplik).
[4] Nõukogu järeldused 15698/07, 4.12.2007.
[5] Nõukogu järeldused 7652/1/08 Rev 1.
[6] Nõukogu järeldused 8515/3/08 Rev 3.

(7) Komitee peaks olema sõltumatu ning nõustama komisjoni väärtpaberivaldkonnas.

(8) Komitee peaks samuti kaasa aitama ühenduse õigusaktide ühisele ja ühtsele igapäevasele rakendamisele ning sellele, et järelevalveasutused kohaldaksid neid järjepidevalt.

(9) Komiteel ei ole ühenduse tasandil regulatiivseid volitusi. Komitee peaks koostama eksperdihinnanguid, edendama heade tavade vahetamist ning andma välja mittesiduvaid suuniseid, soovitusi ja standardeid eesmärgiga suurendada lähenemist kogu ühenduses.

(10) Parem kahe- ja mitmepoolne järelevalvealane koostöö sõltub järelevalveasutuste vahelisest vastastikusest mõistmisest ja usaldusest. Komitee peaks aitama kõnealust koostööd parandada.

(11) Samuti peaks komitee edendama järelevalvealast lähenemist kogu ühenduses. Eesmärgi täpsustamiseks tuleks koostada komitee ülesannete esialgne loetelu, mida võib täiendada.

(12) Selleks et lahendada piiriülesed küsimused järelevalveasutuste vahel, eelkõige järelevalvekolleegiumide vahel, peaks komitee kehtestama vabatahtliku ja mittekohustusliku vaidluste lahendamise menetluse.

(13) Ilma et see kahjustaks teiste järelevalveasutuste volitusi, peaks järelevalveasutusel komitee asjatundlikkusest kasu saamiseks olema õigus suunata küsimus komiteele, et saada selle kohta mittesiduv arvamus.

(14) Järelevalveasutuste toimimise aluseks on nendevaheline teabevahetus. Sellel on keskne roll väärtpaberiturgude tõhusa järelevalve ja finantsstabiilsuse tagamisel. Samas kui väärtpabereid käsitlevate õigusaktidega kehtestatakse järelevalveasutuste selged juriidilised kohustused teha koostööd ja vahetada teavet, peaks komitee lihtsustama järelevalveasutuste igapäevast teabevahetust, lähtudes kohaldatavate õigusaktide asjaomastest konfidentsiaalsussätetest.

(15) Selleks et vähendada järelevalveülesannete dubleerimist ja ühtlustada järelevalvemenetlusi, samuti vähendada turuosaliste halduskoormust, peaks komitee eelkõige asjaomastes õigusaktides sätestatud juhtudel lihtsustama ülesannete jagamist järelevalveasutuste vahel.

(16) Selleks et edendada järelevalvekolleegiumide lähenemist ja nende tegutsemise järjepidevust ning sellega tagada võrdsed tingimused, peaks komitee kontrollima kolleegiumide tegevust, piiramata samas kolleegiumi liikmete sõltumatust.

(17) Järelevalvearuannete kvaliteet, võrreldavus ja kooskõla mõjutavad olulisel määral ühenduse järelevalvekorra kulutõhusust ja mitmes riigis tegutsevate asutuste kulusid, mis on seotud nõuete täitmisega. Komitee peaks aitama tagada, et välditakse kattumisi ja topelttööd ning et esitatavad andmed on võrreldavad ja sobiva kvaliteediga.

(18) Ühenduse finantssüsteemid on omavahel tihedalt seotud, nii et sündmused ühes liikmesriigis võivad oluliselt mõjutada teise liikmesriigi finantsasutusi ja turgusid. Finantskonglomeraatide jätkuv esiletõus ning piiride ähmastumine pangandus-, väärtpaberi- ja kindlustussektorite vahel esitavad järelevalveasutustele nii riiklikul kui ka ühenduse tasandil täiendavad väljakutsed. Finantsstabiilsuse säilitamiseks tuleb luua komitee, Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee ning Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Komitee tasandil süsteem, mis võimaldab varakult tuvastada nii piiri- kui ka sektoriülesed võimalikud riskid ning vajaduse korral teavitada nendest komisjoni ja teisi komiteesid. Lisaks on oluline, et komitee tagab rahandusministeeriumide ja riiklike keskpankade asjakohase teavitamise. Selleks määratleb komitee väärtpaberisektori riskid ja esitab komisjonile tulemuste kohta korrapäraselt aruande. Samuti tuleks kõnealustest hindamistest teavitada nõukogu. Komitee peaks tegema koostööd ka Euroopa Parlamendiga ning esitama talle regulaarselt teavet väärtpaberisektori olukorra kohta. Komitee ei tohiks selle käigus avaldada teavet üksikute äriühingute kohta, mille suhtes järelevalvet teostati.

(19) Piiriüleste küsimuste asjakohaseks käsitlemiseks tuleks komitee tegevust koordineerida Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee ning Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Komitee ning Euroopa Keskpankade Süsteemi pangandusjärelevalve komitee tegevusega. See on eriti oluline finantsstabiilsust ohustavate sektoriüleste riskidega tegelemisel.

(20) Selleks et vältida topelttööd, ennetada mis tahes vastuolusid, hoida komiteed kursis arengutega ning võimaldada teabevahetust Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee ja Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Komiteega seoses finantskonglomeraatide järelevalvega, võib komitee osaleda finantskonglomeraatide ühiskomitee tegevuses.

(21) Võttes arvesse finantsteenuste üleilmastumist ja rahvusvaheliste standardite üha suuremat tähtsust, peaks komitee edendama dialoogi ja koostööd kolmandate riikide järelevalveasutustega.

(22) Komitee vastutus ühenduse asutuste ees on väga oluline ning see peaks vastama täpselt kindlaksmääratud standardile, järgides samas järelevalveasutuste sõltumatuse põhimõtet.

(23) Komitee peaks kehtestama oma töökorra ning täielikult järgima institutsioonide õigusi ja asutamislepinguga kehtestatud institutsionaalset tasakaalu. Komitee tegevusraamistiku parandamisega peaks kaasnema tööprotsessi paranemine. Selleks tuleks juhul, kui ei jõuta konsensuseni, teha otsused kvalifitseeritud häälteenamusega, mis on kooskõlas asutamislepingu eeskirjadega.

(24) Õiguskindluse ja selguse huvides tuleks otsus 2001/527/EÜ tunnistada kehtetuks,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Ühenduses luuakse väärtpaberituru järelevalvega tegelev sõltumatu nõuanderühm, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komitee (edaspidi „komitee”).

Artikkel 2

Komitee nõustab komisjoni taotlusel või omal algatusel komisjoni, eelkõige väärtpaberite, sealhulgas eurofondidega seotud väärtpaberite valdkonna rakendusmeetmete eelnõude ettevalmistamisel.

Kui komisjon taotleb komiteelt nõuannet, võib ta määrata tähtaja, mille jooksul komitee sellise nõuande esitab. Sellise tähtaja määramisel võetakse arvesse küsimuse kiireloomulisust.

Artikkel 3

Komitee täidab temale seatud ülesandeid ja aitab mittesiduvaid suuniseid, soovitusi ja standardeid välja andes kaasa ühenduse õigusaktide ühisele ja ühtsele rakendamisele ning järjepidevale kohaldamisele.

Artikkel 4

1. Komitee tugevdab riiklike järelevalveasutuste vahelist koostööd väärtpaberite valdkonnas ja edendab liikmesriikide järelevalvealaste tavade ja lähenemisviiside lähenemist kogu ühenduses. Selleks täidab komitee vähemalt järgmisi ülesandeid:

a) vahendab järelevalveasutusi või lihtsustab nende vahendamist asjakohastes õigusaktides määratletud juhtudel või järelevalveasutuse taotlusel;

b) esitab järelevalveasutustele arvamusi asjakohastes õigusaktides määratletud juhtudel või järelevalveasutuse taotlusel;

c) edendab vastavalt kohaldatavatele konfidentsiaalsussätetele kahe- ja mitmepoolset teabevahetust järelevalveasutuste vahel;

d) lihtsustab ülesannete delegeerimist järelevalveasutuste vahel, määratledes eelkõige ülesanded, mida saab delegeerida, ja edendades häid tavasid;

e) aitab tagada järelevalvekolleegiumide tõhusa ja järjepideva toimimise, kehtestades eelkõige suunised kolleegiumide toimimiseks, jälgides eri kolleegiumide tegevuse järjepidevust ja levitades häid tavasid;

f) aitab arendada kõrge kvaliteediga ja ühtseid järelevalvearuannete standardeid;

g) vaatab läbi komitee poolt väljaantud mittesiduvate suuniste, soovituste ja standardite tegeliku rakendamise.

2. Komitee vaatab järjepidevalt läbi liikmesriikide järelevalvetegevuse ja hindab selle ühtsust. Komitee esitab igal aastal aruande, milles käsitletakse tehtud edusamme ja määratletakse olemasolevad takistused.

3. Komitee töötab välja uued praktilised lähenemisvahendid, et edendada ühtseid järelevalvealaseid lähenemisviise.

Artikkel 5

1. Komitee jälgib ja hindab väärtpaberisektori arengut ning vajaduse korral teavitab Euroopa Pangandusjärelevalve Komiteed, Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve komiteed ning komisjoni. Komitee tagab, et liikmesriikide keskpankasid ja rahandusministeeriume teavitatakse potentsiaalsetest või juba esile kerkinud probleemidest.

2. Komitee esitab vähemalt kaks korda aastas komisjonile hinnangu, milles käsitletakse väärtpaberisektori mikrousaldatavussuundumusi, potentsiaalseid riske ja nõrku kohti.

Kõnealustes hinnangutes määratleb komitee peamised riskid ja nõrgad kohad ning märgib, mil määral sellised riskid ja nõrgad kohad mõjutavad finantsstabiilsust ning teeb vajaduse korral ennetavate meetmete või parandusmeetmete ettepanekud.

Nõukogule antakse kõnealustest hinnangutest teada.

3. Komitee kehtestab menetlused, mis võimaldavad järelevalveasutustel viivitamatult tegutseda. Vajaduse korral abistab komitee ühenduse järelevalveasutusi selliseid riske ja nõrku kohti käsitleva ühishinnangu koostamisel, mis võivad kahjustada ühenduse finantssüsteemi stabiilsust.

4. Euroopa Pangandusjärelevalve Komiteega, Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Komiteega ning Euroopa Keskpankade Süsteemi pangandusjärelevalve komiteega koostööd tehes tagab komitee, et piisavalt käsitletakse sektoriüleseid arenguid, riske ja nõrku kohti.

Artikkel 6

1. Koostöös Euroopa Pangandusjärelevalve Komiteega ning Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Komiteega aitab komitee kaasa ühtse järelevalve arengule väärtpaberivaldkonnas ja sektoriüleselt.

2. Selleks koostab komitee valdkondlikud ja sektoriülesed koolitusprogrammid, soodustab töötajate vahetust ning julgustab pädevaid asutusi rohkem kasutama lähetusi, ühiseid kontrollirühmi ja -käike ning muid vahendeid.

3. Komitee arendab vajaduse korral ühtse järelevalve edendamiseks uusi vahendeid.

4. Komitee tugevdab koostööd kolmandate riikide järelevalveasutustega, soodustades eelkõige nende osalemist ühistes koolitusprogrammides.

Artikkel 7

1. Komiteesse kuuluvad sellised kõrgetasemelised esindajad riiklikest pädevatest asutustest, kes on pädevad väärtpaberite, sealhulgas eurofondide valdkonnas. Iga liikmesriik määrab oma kõrgetasemelise esindaja, kes osaleb komitee koosolekutel.

2. Komisjon osaleb komitee koosolekutel ja nimetab komitee aruteludel osalemiseks kõrgetasemelise esindaja.

3. Komitee valib oma liikmete hulgast eesistuja.

4. Komitee võib kutsuda eksperte ja vaatlejaid oma koosolekutel osalema.

Artikkel 8

1. Komitee liikmed ei tohi avalikustada teavet, mille suhtes kehtib ametisaladuse hoidmise kohustus. Kõik aruteludes osalejad on kohustatud järgima ametisaladuse suhtes kohaldatavaid eeskirju.

2. Kui päevakorrapunkti arutelu käigus vahetatakse konfidentsiaalset teavet järelevalve all oleva asutuse kohta, võib selles arutelus osalemist vajaduse korral lubada üksnes otseselt seotud pädevatele järelevalveasutustele.

Artikkel 9

1. Komitee teavitab korrapäraselt komisjoni oma tegevuse tulemustest. Komiteel on korrapärased kontaktid Euroopa väärtpaberikomiteega, mis on asutatud komisjoni otsusega 2001/528/EÜ, [1] ja Euroopa Parlamendi pädeva komiteega.

2. Komitee tagab sektoriülese järjepidevuse finantsteenuste sektorites tehtavas töös, tehes korrapärast ja tihedat koostööd Euroopa Pangandusjärelevalve Komiteega ning Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Komiteega.

3. Komitee eesistuja kohtub Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee ning Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Komitee eesistujatega vähemalt korra kuus.

Artikkel 10

Komitee võib luua töörühmi. Komisjon kutsutakse töörühmade kohtumistel vaatlejana osalema.

Artikkel 11

Komitee võib osaleda finantskonglomeraatide ühiskomitee tegevuses.

[1] EÜT L 191, 13.7.2001, lk 45.

Artikkel 12

Enne oma arvamuse edastamist komisjonile konsulteerib komitee põhjalikult ja aegsasti ning avatud ja läbipaistval viisil turuosaliste, tarbijate ja lõppkasutajatega. Komitee avaldab konsultatsiooni tulemused, välja arvatud juhul, kui konsulteeritav ei nõua teisiti.

Artikkel 13

Komitee koostab aasta tööprogrammi ning edastab selle iga aasta oktoobri lõpuks nõukogule, Euroopa Parlamendile ja komisjonile. Komitee teavitab korrapäraselt ning vähemalt korra aastas nõukogu, Euroopa Parlamenti ja komisjoni tööprogrammiga ettenähtud tegevuse tulemustest.

Artikkel 14

Komitee tegutseb liikmete konsensuse alusel. Kui konsensusele ei jõuta, võetakse otsus vastu kvalifitseeritud häälteenamusega. Komitee liikmete esindajate hääled vastavad liikmesriikide häältele vastavalt asutamislepingu artikli 205 lõigetele 2 ja 4.

Komitee liikmed, kes ei järgi komitees kokkulepitud suuniseid, soovitusi, standardeid ja muid meetmeid, esitavad asjakohase põhjenduse.

Artikkel 15

Komitee võtab vastu oma töökorra ja paneb paika oma töökorralduse.

Seoses otsustega, mis käsitlevad töökorra muutmist ning komitee juhatusse valimist ja juhatusest välja arvamist, võib töökorras ette näha otsustamismenetluse, mis erineb artiklis 14 sätestatud korrast.

Artikkel 16

Otsus 2001/527/EÜ tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 17

Käesolev otsus jõustub selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Brüssel, 23. jaanuar 2009

Komisjoni nimel

komisjoni liige

Charlie McCREEVY